

15.3.2021

Suomen kestävän kasvun ohjelma – alustava elpymis- ja palautumissuunnitelma

Tiivistelmä Suomen kestävän kasvun ohjelmasta

Suomen kestävän kasvun ohjelmaan liittyvä alustava elpymis- ja palautumissuunnitelma toimitetaan komissiolle 15.3.2021. Kyseessä on alustava suunnitelman ja lopullinen suunnitelma tullaan toimittamaan EU:lle huhtikuun loppuun mennessä. Keskustelut komission kanssa jatkuvat huhtikuulle ja alustavaan suunnitelmaan voi tulla muutoksia komission palautteen perusteella. Epävarmuutta liittyy myös Suomen enimmäissaantoon, joka perustuu osin toistaiseksi talousennusteeseen. Lopullinen enimmäissaanto vahvistuu kesällä 2022.

Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteet

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nousua sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita.

Ohjelman yleisiä tavoitteita:

- Kasvihuonekaasujen vähenemä
- Tuottavuuskasvu
- Tutkimus- ja kehitysinvestointien kasvu
- Työllisyysasteen nosto
- Hoitoon pääsyn nopeuttaminen
- Tasa-arvon edistyminen

Pilarit ja toimenpidekokonaisuudet

Suomen kestävän kasvun ohjelman pilarit ja rahoituksen kohdentuminen:

- Pilari 1: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa (yht. 822 me)
- Pilari 2: Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville (yht. 217 me)
- Pilari 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi (yht. 636 me)
- Pilari 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen (yht. 400 me)

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täyttyminen:

Vihreä siirtymä: 50 %, digitalisaatio: 26 %

Pilareiden tarkempi sisältö:

Pilari 1: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa (yht. 822 me)

Tavoitteet:

- Vauhditetaan vihreän siirtymän ratkaisuja, jotka mahdollistavat merkittäviä päästövähennyksiä sekä Suomessa että muualla maailmassa ja jotka tukevat kansallisia hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteita.
- Tavoitteena on tuoda Suomi globaaliksi kärkimaaksi vety- ja kiertotalouden, korkean jalostusarvon bio-tuotteiden ja päästöttömien energijärjestelmien ja muiden ilmasto- ja ympäristöratkaisujen alalla, parantaa energiatehokkuutta sekä nopeuttaa muutosta fossiilittomaan liikenteeseen ja lämmitykseen. Tavoitteita edistetään mm. toimilla, jotka saavat liikkeelle mahdollisimman paljon vihreää siirtymää tehokkaasti edistäviä aineettomia ja aineellisia investointeja sekä luovat markkinoille kokonaisratkaisuja.

Esimerkkejä indikaattoreista:

- Kasvihuonekaasujen vähenemä
- Vihreää siirtymää tukevan liiketoiminnan, tutkimuksen, osaamisen ja viennin kasvu (ml. yksityisten investointien vivutus)
- Kiertotalouden mittari

Toimenpidekokonaisuudet:

Energiajärjestelmän murros, 310 me (TEM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Energiainfrastruktuuri-investoinnit energian siirtoon ja jakeluun sähköistymisen edistämiseen uusiutuvalla energialla sekä investoinnit uuteen energiateknologiaan kuten esim. meritulivoimaan, suuren luokan aurinkovoimaan ja biokaasun.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Kasvihuonekaasujen vähentäminen ja vihreän siirtymän investoinnit.

Yksityiset investoinnit: Vipuvaikutus¹ 250-900 % (keskimäärin 400 %)
 Päästövähennys: Vähentää päästöjä (arvio: 2 270 000 t)
 TKI-osuus: ~40-50 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:
 Vihreä siirtymä: 100%, digitalisaatio: 20%

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista

- Investointeja energiansiirtoon- ja jakeluun (investointeja kaukolämpöinfrastruktuuriin hukkalämpöjen talteen ottamiseksi, tuulivoiman liittämiseksi kantaverkkoon, uuden innovatiivisten teknologioiden käyttöönottamiseksi jakeluverkoissa ja vähähiilisiin kaasut/vetyverkostoihin)
- Investoinnit uuden energiateknologian käyttöönottoon (investoinnit merituulivoimaan, suurenluokan aurinkovoimaan, biokaasu ja muihin uusiutuviin liikennepolttoaineisiin, lämmön talteenotto sekä geolämpö)

Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat uudistukset ja investoinnit, 332 me (TEM, YM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Investointiohjelmiä mm. bio- ja kiertotalouden demolaitoksiin; akkualan kiertelousratkaisuihin, prosessiteollisuuden päästöjen vähentämiseen ja power to X-ratkaisuihin.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Päästövähennykset ja kiertotalouden edistäminen. Vihreän siirtymän tukevan liiketoiminnan tukeminen ja yksityisten investointien vivutus. Tuottavuuden ja työllisyyden kasvu. Investointien pullonkaulojen estäminen.

Yksityiset investoinnit: Vipuvaikutus 250-900 % (keskimäärin 400 %)
 Päästövähennys: Vähentää päästöjä (arvio: 1 350 000 t)
 TKI-osuus: ~40-50 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:
 Vihreä siirtymä: 96 %, digitalisaatio: 13 %

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista

- Investoinnit vetyteknologiaan, hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntäminen teollisuudessa (ml. TKI-investoinnit ja EU-maiden yhteistyöhankkeen, IPCEI), 150 me
- Kiertotalouden demonstraatiolaitosinvestoinnit (teollisuuden jätevirtojen sekä esim. muovin, tekstiilien, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, rakennus- ja purkumateriaalit, korkean jalostusarvon biotuotteet) ja akkumateriaalien kierrätys, 110 me, josta biotalouden osuus 30 me ja akkualan kiertelousratkaisut osuus 30 me
- Prosessiteollisuuden CO₂ päästöjen vähentäminen ja digitalisaatio (parannetaan energiatehokkuutta ja lämmönkulutusta sekä sähköistetään prosesseja, ml. TKI-investoinnit), 60 me
- Lisäksi kokonaisuudesta katetaan henkilökustannuksia liittyen lupamenettelyihin, jotta vältetään pullonkaulat kokonaisuuden investointien toteutuksessa ja investoinnit käynnistyvät nopeasti (12 me)

¹ Vipuvaikutus: Jos tuki on esim. 20 % niin vipuvaikutus on 400 %. Eli yksityiset investoinnit olisivat nelinkertaiset julkiseen rahoitukseen verrattuna.

Yhdyskuntien ja liikenteen vähähiiliset ratkaisut, 40 me (YM, TEM, LVM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Vähäpäästöisen autokannan lisääminen.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Päästövähennykset ja muutos fossiilittomaan liikenteeseen.

Yksityiset investoinnit: Vipuvaikutus 100-190 % (tuki % vaihtelee)

Päästövähennys: Vähentää päästöjä

TKI-osuus: Ei vaikutusta

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 100 %, digitalisaatio: 0 %

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista

- Julkinen ja yksityinen jakelu- ja tankkausinfrastruktuuri, yht. 40 me

Rakennuskannan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentäminen, 110 me (YM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Fossiilisista lämmitysmuodoista luopuminen ja rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen ja ympäristökuormituksen vähentäminen.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Hiilineutraalius-, energiatehokkuus- ja ilmastotavoitteet.

Yksityiset investoinnit: Vipuvaikutus 180 %

Päästövähennys: Vähentää päästöjä 100 000 t/co2/v

TKI-osuus: ~15 %

Muut vaikutukset: Öljylämmityksestä luopuminen noin 18 000 pientalossa (Nykyisten avustusten jälkeen on jäljellä noin 123 000 öljylämmitteistä pientaloa, joka voisi RRF-rahoituksen avulla laskea 105 000 pientaloon)

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 100%, digitalisaatio: 0%

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista

- Energiatehokkuuden parantaminen ja ympäristökuormituksen vähentäminen kiinteistö- ja rakennusosalalla uusia teknologioita ja toimintamalleja hyödyntämällä sekä TKI-toimintaa kehittämällä (Ilmasto-KIRADIGI ja puurakentamisen edistäminen) ja rakennusalan vientiä edistämällä, yhteensä 40 me
- Erillisöljylämmityksestä luopuminen rakennuskannassa (kotitaloudet, kunnat, seurakunnat ja yhdistykset), 70 me

Ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut, 30 me (YM, MMM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Hiilinielupotentiaalin käyttöönotto ja metsätalouden koko metsätoimenpideketjun kattavat vaikutukset. Maatalouden hyötyminen teollisuuden sivuvirroista (kiertotalous) ja vesistöjen kuormituksen vähentäminen.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Hiilineutraalius-, kiertotalous- ja ilmastotavoitteet; investointiaktiivisuus ja teknologiainnovaatiot.

Yksityiset investoinnit: Kipsi 0 % / Ravinteiden kierrätys 100 %

Päästövähennys: 100 t fosforia, ravinnepäästöt vesissä vähenevät

TKI-osuus: ~25 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 100 %, digitalisaatio: 0%

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista

- Peltojen kipsikäsittely ja ravinteiden kierrätys –hanke (teollisuuden tuotteena syntyvällä kipsillä vähennetään Itämeren kuormitusta), 20 me
- Maankäyttösektorin ilmastokestävät toimenpiteet (metsähoidon menetelmien ja teknologian kehittäminen sekä heikkotuottoisten ja ojitettujen turvemaiden uudelleen vettäminen ja luontopohjaiset ratkaisut), 10 me

Pilari 2: Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville (yht. 217 me)

Tavoitteet:

- Digitalisaatiota sekä datataloutta vauhditetaan yksityisissä ja julkisissa palveluissa niin että se lisää kustannustehokkuutta ja tuottavuutta, tuo turvalliset hyvän arjen palvelut ihmisten saataville koko maassa.
- Samalla luodaan yrityksille kilpailukykyinen toimintaympäristö sekä nostetaan Suomi globaaliksi kärkimaaksi digitaalisen yhteiskunnan datavetoisten palveluiden ja niiden turvallisten ratkaisujen tuottajana huomioiden myös ratkaisut, jotka edistävät liikenteen digitalisoitumista.
- Yhteiskunnan digitaalista siirtymää vahvistetaan toimilla, jotka vauhdittavat eniten digi-, teknologia- ja datainvestointeja.

Esimerkkejä indikaattoreista:

- tuottavuuskehitys
- aineettomien ja aineellisten investointien kasvu tällä alueella (robotiikka, tekoäly, teollinen internet, tietoturva jne)
- huippunopeiden yhteyksien saavutettavuus Suomessa xx % (tavoite mahd korkealle)
- läpimurtoteknologioissa edistyminen (esim. 6 g, kvanttilaskenta)

Toimenpidekokonaisuudet:

Digitaalinen infrastruktuuri, 135 me (LVM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

- 1) Junien kulunvalvontajärjestelmän uusiminen, eli digiratahanke.
- 2) Laajakaistaohjelma, jossa huippunopeiden yhteyksien saatavuutta parannetaan niillä alueilla, minne ne eivät markkinaehtoisesti rakentuisi. Rahoitus täydentää kansallista laajakaistatukiohjelmaa.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoitteisiin toimenpiteet vastaavat:

Yhteiskunnan digitaalista siirtymää vahvistetaan toimilla, jotka vauhdittavat digi-, teknologia- ja datainvestointeja. Samalla luodaan yrityksille kilpailukykyinen toimintaympäristö valtakunnallisesti.

Yksityiset investoinnit: Rautatieliikenteen digitalisaatio 0 % / Laajakaistaohjelma Vipuvaikutus riippuu toteutuvasta julkisen tuen määrästä hankkeissa ja voi olla parhaimmillaan arviolta 50 %.

Päästövähennys: Monipaikkaisen asumisen/työskentelyn mahdollistaminen ja tehokkaamman rautatieliikenteen tukeminen voi tukea liikenteen päästöjen vähentymistä

TKI-osuus: Voi tukea TKI-toimintaa

Muut vaikutukset: Voi parhaimmillaan tuoda laajakaistan piiriin 80 000 – 100 000 uutta tilaajaa

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 25 %, digitalisaatio: 100 %

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Rautatieliikenteen digitalisaatio, 85 me (LVM)
 - Digirata-hanke eli rautatiejärjestelmän digitalisaatio sekä ERTMS:n ja FRMCS:n täytäntöönpano Suomen rataverkolla, 85 me (LVM)
- Viestintäverkkojen laadun ja saatavuuden kehittäminen ja huippunopeat yhteydet (laajakaistahjelma), 50 me (LVM)
 - Laajakaistahjelman tavoitteena on kehittää huippunopeita yhteyksiä, viestintäyhteyksien laatua ja saatavuutta Suomessa tasa-arvoisesti valtiontuki-instrumentin avulla. Ohjelmasta rahoitetaan vähintään 100/100mbit/s nopeuksisia yhteyksiä.

Datatalouden ja digitalisaation vauhdittaminen, 82 me (TEM, YM, UM, VM, LVM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Kokonaisuus sisältää datataloutta ja julkisen hallinnon digitalisaatiota edistäviä laajoja investointikokonaisuuksia. Kokonaisuus sisältää reaaliaikaisen talouden (RTE) –kokonaisuuden sekä kärkeknologioiden tukemisen mahdollistavan rahoitusinstrumentin. Julkisen hallinnon digitalisaatiota edistävät huoneistotietojärjestelmän jatkokehityshanke, rahanpesun estämisen ohjelma sekä Virtual Finland –kokonaisuus.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Digitalisaatiota sekä datataloutta vauhditetaan yksityisissä ja julkisissa palveluissa niin että se lisää kustannustehokkuutta ja tuottavuutta, tuo turvalliset hyvän arjen palvelut ihmisten saataville koko maassa. Toimet tukevat Suomen nostamista globaaliksi kärkimaaksi digitaalisen yhteiskunnan datavetoisten palveluiden ja niiden turvallisten ratkaisujen tuottajana huomioiden myös ratkaisut, jotka edistävät liikenteen digitalisoitumista. Lisäksi toimet edistävät investointeja digiin, dataan ja teknologioihin liittyen.

Yksityiset investoinnit: Kärkiteknologiat (25 me): BF:n osalta vipuvaikutus 200 %,
 Mikroelektroniikka-IPCEI:n osalta keskimääräinen vipuvaikutus 600 %
 Päästövähennys: Ei vaikutusta
 TKI-osuus: Kärkiteknologiat 100 %, kyberturvallisuus 50 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 0 %, digitalisaatio: 100 %

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Kärkiteknologioiden vauhdittaminen –ohjelma 25 me (TEM, LVM)

- Rahoitusohjelma kärkeknologioihin tehtävien investointien vivuttamiseksi. Sisältää rahoitusinstrumentit 6G-, tekoäly- ja kvanttilaskennan testaus- ja kokeiluympäristöjen kehittämiseksi sekä mikroelektronikan IPCEI suunnittelukyvykkyyksien tukemiseksi.
- Yritysten digitalous - RTE-ohjelma 14 me (TEM)
 - Reaaliaikataloudessa tavoitteena on luoda ratkaisut, joilla liiketoiminnan tositteiden (kuitti, lasku, toimitusasiakirjat) sisältämä tieto voidaan muuttaa yhtenäiseen koneluettavaan (rakenteiseen) sähköiseen muotoon (talousdata) sekä edistää tämän datan käsittelyä digitaalisissa automatisoiduissa prosesseissa. Vaikuttaa koko yhteiskunnan digitalisoitumiseen.
- Huoneistotietojärjestelmä 14 me (MMM)
 - Huoneistotietojärjestelmän jatkokehityshanke, joka tukee positiivisen luottotietorekisterin rakentamista. Hankkeessa perustetaan kansallinen järjestelmä taloyhtiöiden teknisille ja taloudellisille tiedoille mikä mahdollistaa taloyhtiölainaosuuksia koskevien tietojen välittämisen positiiviseen luottorekisteriin. Positiivisen luottorekisterin perustaminen sisältyy Suomen maakohtaisiin suosituksiin.
- Tehokkaan rahanpesun estämisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistaminen, 10 me (VM)
 - Tehokkaan rahanpesun estämisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistamisen tavoitteena on, että rahanpesun torjunnan tehtäviin osallistuvat viranomaiset ja yksityisen sektorin toimijat kykenevät vaihtamaan ajantasaista tietoa tehokkaasti, turvallisesti ja luotettavasti digitaalisten ratkaisujen avulla. Lisäksi uudistuksella tavoitellaan viranomaisten välisen yhteistyön lisäämistä ja torjuntatoimien kehittämistä. Tehokkaan rahanpesun estämisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistaminen sisältyy Suomen maakohtaisiin suosituksiin.
- Virtual Finland 9 me (UM)
 - Luodaan Suomen ulkoista kilpailukykyä parantavat digitaaliset prosessit kokoava Virtual Finland -palvelualusta, joka mahdollistaa saumattomat palvelupolut Suomeen tuleville ulkomaalaisille yrityksille, työntekijöille, opiskelijoille ja matkailijoille.
- Suomen kyberturvallisuuden kehittämisohjelman toimeenpano ja investoinnit kyber- ja tietoturvallisuuden tutkimukseen, 10 me

Pilari 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestäväen kasvun vauhdittamiseksi (yht. 636 me)

Tavoitteet:

- Vauhditetaan työllisyysasteen nostoa palvelut (TE-palvelut, työkyvyn tuki, osaaminen) asiakaslähtöisiksi uudistamalla ja digitalisaatiota hyödyntämällä, osatyökykyisten työllistymistä edistämällä, työperäistä maahanmuuttoa sujuvoittamalla ja kotoutumista edistämällä sekä työhyvinvointia lisäämällä.
- Edistetään pitkän aikavälin kasvua nostamalla osaamistasoa sekä nuorten että aikuisten parissa sekä tuomalla mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen mm. paikkariippumattomalla tavalla.
- Vahvistetaan tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäyttöisyyttä ja lisätään t&k-intensiivisyyttä kasvun vauhdittamiseksi myös pitkällä aikavälillä.
- Vauhditetaan kriisistä eniten kärsineiden alojen eli matkailun, luovan talouden ja tapahtuma-alan innovatiivista ja tutkimustietoa hyödyntävää uudistumista, toipumista ja kestäväää kasvua.

Esimerkkejä indikaattoreista:

- Työllisten määrän kasvu vähintään xx xxx henkeä (välitavoitteet mm. selonteon indikaattoreita hyödyntäen)
- Osaamistason noston indikaattorit nuorilla ja aikuisilla
- T&K-intensiteetin kasvu

Toimenpidekokonaisuudet:

Työllisyys ja työmarkkinat, 170 me (TEM, STM, SM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Edistetään pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toimeenpanoa (ml. tietojärjestelmäratkaisu), parannetaan Ohjaamoiden kykyä vastata nuorten tarpeisiin vahvistamalla niiden moniammatillisuutta ja kehitetään työkykyä sekä osatyökykyisten palveluita. Sujuvoitetaan työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton prosessia.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Työllisyysasteen nosto palveluita uudistamalla, osatyökykyisten työllistymistä edistämällä, työhyvinvointia lisäämällä ja työperäistä maahanmuuttoa sujuvoittamalla.

Yksityiset investoinnit: Ei vaikutusta

Päästövähennys: Ei vaikutusta

TKI-osuus: Ei suoraa vaikutusta

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 0%, digitalisaatio: 27%

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Pohjoismainen työvoimapalvelumalli (mallin toimeenpanon vaatimat panostukset tietojärjestelmiin ja TE-toimistojen resurssien lisääminen), 90 me
- Kansainvälisten rekrytointien helpottaminen (maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osaajien maahanmuuton tueksi), 20 me
- Nuorten tukeminen (Ohjaamoiden moniammatillisuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen), 13 me

- Työhyvinvointi, tuottavuus ja työkyvyn kehittäminen työelämässä (Uuden välityömarkkinatoimijan luominen, ammatillisen kuntoutuksen kehittäminen nuorille ja osatyökykyisille, työkykyä tukevat mielenterveystoimet sekä julkisen alan työkykyohjelma), 47 me;

Osaamistason nosto ja jatkuva oppiminen, 105 me (OKM, TEM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Kokonaisuuteen sisältyy jatkuvaan oppimiseen liittyviä toimenpiteitä, korkeakoulujen aloituspaikkojen kertaluonteinen lisäys ja korkeakoulujen yhteisen oppimisalustan (digivision) toteuttamisen tukeminen.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Nuorten ja aikuisten osaamistason nosto. Jatkuvan oppimisen mahdollisuudet.

Yksityiset investoinnit: Ei vaikutusta

Päästövähennys: Ei vaikutusta

TKI-osuus: Ei suoraa vaikutusta

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 0%, digitalisaatio: 19%

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Jatkuva oppiminen (mm. opintotarjonta, digitaalinen palvelukokonaisuus, osaamiskartoitusten ja osaamisen tunnistaminen uudenlaisten välineiden kehittäminen), 70 me
- Korkeakoulujen aloituspaikkojen kertaluonteinen lisäys, 15 me
- Korkeakoulujen yhteinen oppimisalusta (Digivisio 2030 – avoin oppimisen ekosysteemi), 20 me

TKI, tutkimusinfrastruktuuri ja pilotointi, 267 milj. € (OKM, TEM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Merkittävimmät investoinnit tehdään kumppanuusmallien vahvistamiseen ja tulevaisuuden avainalojen vauhdittamiseen. Näillä investoinneilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus erityisesti vihreän siirtymän, mutta myös digitaalisuuden edistämiseksi, sekä myös elinkeinorakenteen uudistumisessa. Toinen merkittävä investointikohde ovat erilaiset tutkimus- ja innovaatio, jotka tukevat elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Näillä investoinneilla lisätään TKI-osaamista ja niillä kannustetaan yrityksiä lisäämään TKI- ja muita investointeja.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoitteisiin toimenpiteet vastaavat:

TKI-intensiivisyyden kasvu; tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäyttöisyyden vahvistaminen
Yksityiset investoinnit: BF:n rahoittamissa hankkeissa omarahoitusta oltava vähintään 50 %
(vipuvaikutus 100 %)

Päästövähennys: Hankkeiden valinnassa huomioidaan vihreän siirtymän tukeminen
TKI-osuus: T&K: 90 %, TKI: 100 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 72 %, digitalisaatio: XX% (riippuu kohdentamisesta)

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistäminen (vihreää siirtymää ja digitalisaatiota tukevien tutkimusinfrastruktuurien rahoituksen vahvistaminen Suomen Akatemian kautta ja yritysten innovaatioinfrastruktuurien tukeminen Business Finlandin kautta), 75 me
- Veturihankkeet, 100 me
- Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (tulevaisuuden avainaloihin liittyvän perustutkimuksen ja huippuosaamisen vahvistaminen Suomen Akatemian kautta ja tulevaisuuden avainalojen vauhdittaminen Business Finlandin kautta), 72 me
- Innovatiivisten kasvuyritysten tukeminen (Kasvuhakuisten pk-yritysten innovaatiotuki, 20 me)

Koronakriisistä kärsineet alat ja kansainvälisen kasvun kärjet, 94 me (TEM, OKM, LVM, MMM, YM)

Lyhyt kuvaus kokonaisuuden sisällöstä:

Tuetaan koronasta erityisesti kärsineiden alojen, matkailun ja luovan alan, kestäväää kasvua ja uudistumista. Vahvistetaan pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistä. Edistetään Suomen kansainvälisen kasvun kärkitoimialojen vientiä ja ekosysteemikehitystä.

Mihin ministerityöryhmän asettamiin tavoiteisiin toimenpiteet vastaavat:

Kriisistä eniten kärsineiden alojen ja yritysten kansainvälistymisen kasvun tukeminen.

Yksityiset investoinnit: Valittavilta yrityshankkeilta edellytetään omarahoitussuutta

Päästövähennys: Ei toistaiseksi arvioitavissa

TKI-osuus: ~30 - 40 %

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täytyminen:

Vihreä siirtymä: 4 %, digitalisaatio: 47 %

Tarkempia tietoja investointi- ja uudistuskokonaisuuksista:

- Suomalaisen kansainvälisen kasvun kärjet (kulttuurin ja luovien alojen rakennetuki sekä muiden toimialojen kehittämistuki), 64 me, josta kulttuurin ja luovien alojen osuus 40 me
- Matkailun kestävä kasvun ja uudistamisen edistäminen – tutkimus- ja kehityksintensivisyyden nosto (matkailuyritysten digitalisaation ja kestävä matkailun edistäminen), 20 me
- Kasvun kiihdyttämisohjelman vahvistaminen (avustus kansainvälistymispalveluiden hankintaan), 10 me

Pilari 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen (yht. 400 me)

Tavoitteet:

- Purkaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa uudistamalla toimintamalleja ja ottamalla käyttöön uusia digitaalisia palveluja.
- Nopeuttaa hoitoon pääsyä (ml. mielenterveys) koko maassa ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja.
- Edistää sote-uudistuksen toteutumista. Tavoitteena on tuoda palvelut kaikkien saataville sekä uudistaa niitä kustannusvaikuttavasti ja ihmislähtöisesti.

Toimenpidekokonaisuudet

1. *Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa*
2. *Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla monialaisia kynnyksettömiä palveluja, ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista*
3. *Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta.*

Kokonaisuus (toimenpiteet 1-3): yht. 300 me

4. *Hoitotakuuta edistävät palvelumuotoilun digitaaliset innovaatiot (toimenpiteitä 1-3 tukevien digitaalisten ratkaisujen kehittäminen ja käyttöönotto), yht. 100me*

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täyttyminen:

Digitalisaatio: 25 %

TKI-osuus: ~13 %